

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 19 december 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-016498 - gemeente Rheden
Activiteit : Sloop kerk en bouw zorgcentrum aan Zutphensestraatweg 20, 6953
CL te Dieren
Verlenen/weigeren : Verlenen verlenging ontheffing

Aanvrager : Reinbouw B.V.
Zaaknummer : 2017-016498

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Reinbouw B.V., Postbus 24, 6950 AA Dieren, hierna te noemen de aanvrager, van 27 maart 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 27 maart 2018 ontvingen wij een aanvraag van Reinbouw B.V. voor de verlenging van een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor het vernielen en beschadigen van nesten of rustplaatsen en voor verstoren van de huismus, omdat de kerk gesloopt wordt waarin nesten van huismus aanwezig zijn.

De verlenging van de ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang veiligheid en volksgezondheid.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project eerder een ontheffing verleend met kenmerk FF/75C/2016/0251 onder de Flora- en faunawet. Omdat het project vertraging heeft opgelopen, wordt een verlenging van de ontheffing aangevraagd. In 2017 is vanuit handhaving en toezicht een actie geregistreerd onder kenmerk 2017-016502. De maatregelen zijn inmiddels genomen en de werkzaamheden (sloop kerkgebouw) zijn nog niet gestart.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 20 september 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij e-mail van 28 augustus 2018 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

om de ontheffing van 29 juni 2016 met kenmerk FF/75C/2016/0251

aan Reinbouw B.V., Postbus 24, 6950 AA Dieren

TE VERLENGEN TOT 1 oktober 2023;

voor de soort, verbodsbepaling en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A

Belang: (Vogelrichtlijn)

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De voorschriften ten aanzien van de huismus uit ontheffing FF/75C/2016/0251 blijven ongewijzigd van kracht en zijn opgenomen in tabel 2 in deze ontheffing. Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het projectgebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 september 2023.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016498.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016498.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016498.

10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus.
11. De deskundige op het gebied van de huismus houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-016498. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

12. De voorschriften uit de vigerende ontheffing FF/75C/2016/0251 blijven van toepassing en zijn herhaald en ingevoegd in tabel 2 van deze verlenging. Alle mitigerende maatregelen die zijn opgenomen in tabel 2 op pagina 5 en 6 van deze ontheffing en die zijn opgenomen in bijlage 2 en 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
13. In vervolg op standaard voorschrift 10 begeleiding door een deskundige: De deskundige begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van de tijdelijke en in te bouwen alternatieve verblijfplaatsen, de overige mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Voorgenomen is sloop van het kerkgebouw aan de Zutphensestraatweg 20 in Dieren. Op de plaats van het gebouw komt een zorgcentrum. In 2016 is ontheffing afgegeven, maar door vertragingen (o.a. het wijzigen van het bestemmingsplan) is het niet gelukt het project uit te voeren voordat de ontheffing afloopt op 31 augustus 2018; er is nog niet gestart met de sloop van de kerk. Naar verwachting gaat de sloop in januari 2019 starten. Sinds de in 2016 afgegeven ontheffing zijn er geen veranderingen in of om het plangebied waargenomen door de aanvrager. Er zijn geen veranderingen in plan, planning, werkwijze of inrichting van het project. Het project is alleen opgeschoven in de tijd.

Uitgangssituatie

Het groen in het plangebied bestaat uit een oude lindeboom aan de noordwestzijde aan de straat en een haag aan de zuidkant van het plangebied. Verder is het terrein rond de kerk uit 1911 bestraat. De kerk is lange tijd bewoond geweest en staat sinds 2013 leeg.

Planning

- Ongeschikt maken van het kerkgebouw voor huismus na het broedseizoen en voor de winterperiode in 2018

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- Start sloop kerk januari 2019 met uitloop naar april 2019, duur sloop 3 maanden
- Bouwrijp maken plangebied en start bouw zorgcentrum
- Nieuwbouw met permanente voorzieningen voor huismus start april/juli 2019, duur 12 maanden

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Er is in juni 2015 een quickscan uitgevoerd waarbij gericht gezocht is naar nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Daarbij is vastgesteld dat de gierzwaluw niet in het plangebied voorkomt en dat huismussen en vleermuizen zouden kunnen voorkomen in het plangebied. Op 16 juni, 16 juli, 2 september en 1 oktober 2015 heeft een soortgericht onderzoek plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2013 en op 9 juni en 23 juli 2017 op basis van de soortenstandaard huismus (RVO 2014).

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 3 Nesten van de huismus, 2 onder een dakpan aan de zuidkant (langs Schoolpad) en 1 tussen een houten plaat en de muur aan de oostkant van het gebouw onder de dakrand;
- 1 Zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het schoolgebouw ten zuidoosten van de kerk, buiten het plangebied.

Niet aangetroffen zijn:

- Reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloopwerkzaamheden worden:

- 3 nesten van de huismus beschadigd en vernield.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de huismus wordt gestart met werkzaamheden en het broeden van vogels verder wordt voorkomen, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen. De enige boom in het plangebied blijft staan, zodat er niets verandert aan schuil- en foerageermogelijkheden. Er wordt met verlichting rekening gehouden met de in de omgeving aanwezige vleermuizen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig. Voor deze activiteit is al ontheffing verleend in 2016.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	<p>Ongeschikt maken van de verblijfplaatsen gebeurt buiten strenge vorstperiodes en buiten het broedseizoen dat loopt van half maart t/m augustus;</p> <p>Ongeschikt maken gebeurt onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft)</p>	<p>In juli 2018 zijn 8 nestkasten geplaatst (Systeemnestkast Huismus Eco 34 mm van Vivara); deze worden niet verstoord door de sloop- en bouwwerkzaamheden en zijn op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. Sloop vindt meer dan 3 maanden na plaatsing van de kasten plaats (voornemen januari 2019).</p> <p>Verwijderen van de kasten gebeurt minimaal 3 maanden na gereedkomen van de nieuwbouw met alternatieve nestplekken.</p>	<p>Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door de dakpannen te verwijderen van het kerkgebouw.</p> <p>Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>6 Permanente nestgelegenheden voor de huismus worden ingebouwd in de vorm van gierzwaluwneststenen in de gevel van het nieuwe zorgcentrum, op minimaal 3 meter hoogte, op minimaal 50 cm afstand van elkaar, met een minimale broedruimte van 15 x 8 cm, aan de zuidgevel én aan de oostgevel, dicht onder de goot (schaduw), op vergelijkbare expositie en locatie als in de te slopen kerk en aan de noordoostzijde om ook een koeler microklimaat aan te bieden.</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden en overige leefgebiedsaspecten voor de huismus (zoals mogelijkheid voor zandbaden) veranderen niet tijdens en na de periode van sloop en nieuwbouw.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

De tijdelijke en permanente alternatieven zijn opgenomen in bijlage 2 en 3 van deze ontheffing.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende. Er zijn geen veranderingen vastgesteld in het plangebied en ook niet in de plannen of werkwijze. De gegevens uit 2015 zijn nog actueel. Niet gebleken is van gewijzigde omstandigheden die een verlenging van de verleende ontheffing in de weg staan.

Door de sloop verdwijnen de nesten van de huismus in de kerk. De aanvrager heeft aangevraagd voor vernielen en beschadigen van nesten of rustplaatsen van de huismus.

De functionaliteit van de verblijfplaatsen blijft gedurende en na afloop van het project gegarandeerd, omdat er - rekening houdend met een gewenningsperiode – voldoende tijdelijke nestkasten zijn opgehangen binnen 200 meter van het te slopen gebouw en omdat er permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw worden aangebracht.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en dit verbod wordt de ontheffingstermijn verlengd en ontheffing verleend. Dit komt overeen met het aangevraagde.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Er is geen alternatieve locatie. De sloop van de kerk is locatiegebonden. Voor de bouw van een kleinschalig zorgcentrum zijn andere locaties overwogen, vanwege de aanwezigheid van de huismus. Andere locaties zijn niet voorhanden, tenzij er buiten de bebouwde kom zou worden gezocht. Bij het renoveren van de kerk tot zorgcentrum, zouden de verblijfplaatsen ook aangetast worden. In het provinciaal beleid gaat echter de voorkeur uit naar het amoveren van de vervallen kerk en binnenstedelijk nieuw bouwen en niet naar een nieuwe buitenstedelijke locatie. Met de gekozen inrichting en werkwijze; een kleinschalig zorgcentrum waarbij de boom gespaard wordt en er ook ruimte is voor een tuin, is er gekozen voor een invulling die geen inbreuk zal doen op de populatie van de huismus. Door het kerkgebouw voorafgaand aan de sloop ongeschikt te maken en alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden voor de huismus, blijft de verblijfsfunctie gedurende het project en daarna gegarandeerd.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

In dit geval gaat het om nieuwbouw van een kleinschalig zorgcentrum op de plaats van een onbewoonde kerk die in verval raakt. Bij het zorgcentrum zijn 8 parkeerplaatsen aangegeven op de plantekening. Als er niets wordt gedaan raakt het kerkgebouw steeds verder in verval en daarbij gaan de nestplaatsen op den duur ook verloren. Inbreiding is volgens provinciaal beleid te verkiezen boven uitbreiding. In dit geval zijn locatie, inrichting, werkwijze en planning goed gekozen en leiden niet tot blijvende negatieve effecten op de huismus.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang

In de aanvraag is bepaald welk belang op het project van toepassing is. Het gaat om het belang gezondheid en openbare veiligheid. Met foto's is de huidige staat van de kerk aangegeven en in de foto's is te zien dat een aantal ruiten is vervangen met planken. De gemeente vreest steeds toenemend vandalisme met pogingen tot brandstichting en overlast. De kerk heeft op diverse plekken vochtschade. Het gebouw staat sinds 2013 leeg en raakt steeds verder in verval, met

bijbehorende risico's voor de omgeving en omwonenden. Bij mogelijke brandstichting zou er direct gevaar zijn voor de gezondheid van de omwonenden, in de huidige situatie is er in ieder geval een dreiging dat de openbare veiligheid in gevaar komt. Er is gekozen voor sloop en nieuwbouw waarmee een einde komt aan de voor omwonenden zeer onwenselijke situatie. De gemeente wil verloedering voorkomen. Men vreest escalatie en wil dit voorkomen.

Beoordeling van het belang

Tekenen van vandalisme van het leegstaande gebouw zijn aanwezig. Er is sprake van een dreiging voor volksgezondheid en openbare veiligheid voor de omwonenden. Wij sluiten ons aan bij de gemeente dat verloedering in de kern van Dieren moet worden voorkomen, zodat ook op langere termijn de volksgezondheid en de openbare veiligheid gegarandeerd blijft. Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten
De plaatselijke kolonie is klein en maakt deel uit van een grotere populatie huismussen in Dieren. Er is in de omgeving veel geschikt leefgebied aanwezig. Door de genomen maatregelen kunnen de huismussen in de directe omgeving van het plangebied blijven en na nieuwbouw weer op ongeveer dezelfde locatie nestelen. De huismus zal niet verdwijnen uit het plangebied en de directe omgeving en blijft deel uitmaken van de plaatselijke populatie. Het verspreidingsgebied en de populatiegrootte blijven hetzelfde. De lokale staat van instandhouding is niet in het geding.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De verwachting is dat de 3 paartjes huismus in de habitat in of in de directe omgeving van het plangebied zullen blijven, waardoor er geen invloed is op de lokale of landelijke staat van instandhouding van de huismus. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

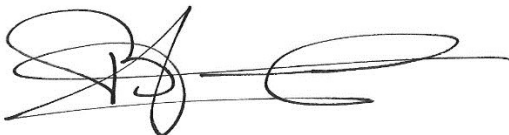
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde verlenging van de ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

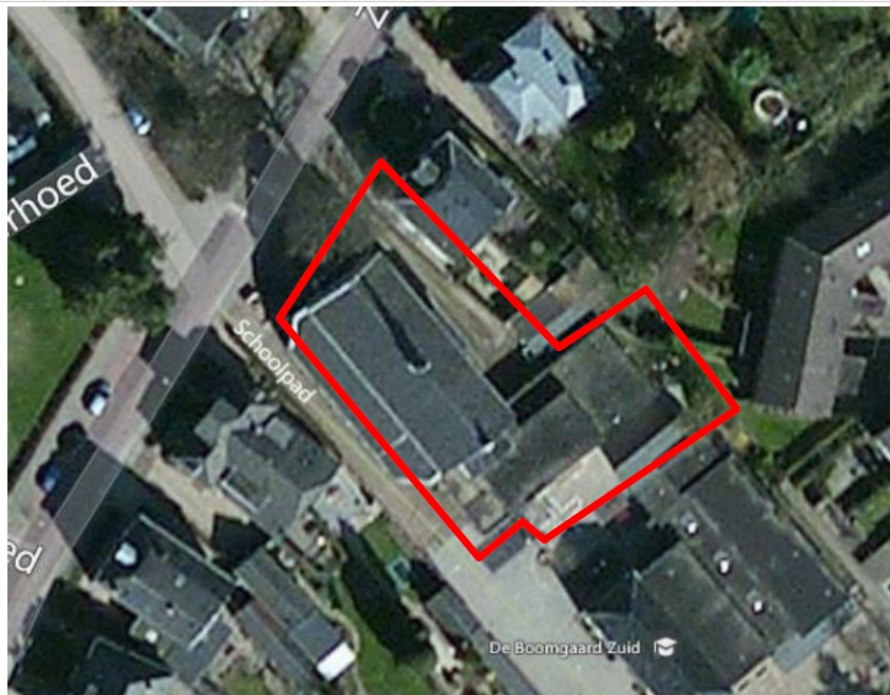
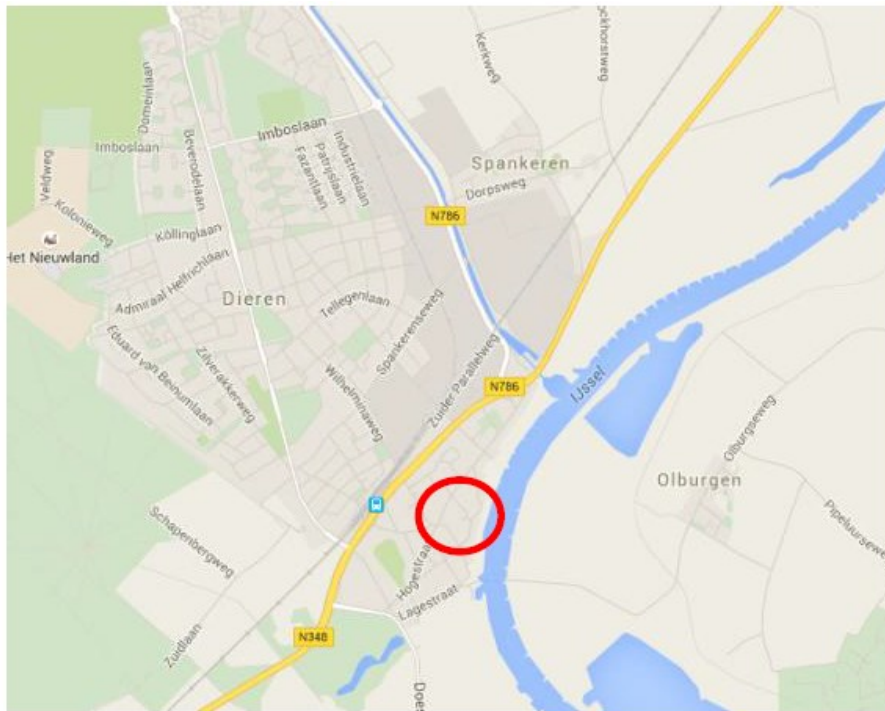
Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart en luchtfoto projectlocatie
- Bijlage 2: Locaties tijdelijke alternatieven huismus
- Bijlage 3: Permanente maatregelen in de nieuwbouw

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Topografische kaart met globale ligging van het plangebied rood omcirkeld en luchtfoto met globale ligging van het plangebied (rood kader). Bron: Google Maps en Bing Maps: Bewerking SAB (2015).

BIJLAGE 2

Locaties tijdelijke alternatieven (8 nestkasten)

BIJLAGE 3 permanente maatregelen in de nieuwbouw (6 inbouwstenen)

